

Luther 500

Faxe og Stevns

2017

REFORMATIONS

jubilæum 2017

Den 31. oktober 1517 regnes for det egentlige startskud til den omvæltning af kirken og samfundet, som førte til en splittelse af den katolske kirke, selv om det (splittelsen) slet ikke var meningen. Martin Luther, munk og professor i bibeludlægning ved universitetet i Wittenberg i Østtyskland, ønskede, at kirken fandt tilbage til fordums selvforståelse og værdighed. Han anklagede kirken og dens ledere for misbrug af deres magt over almindelige mennesker.

Han ønskede en akademisk diskussion af det udbredte misbrug med afladshandlen, der bl.a. skulle finansiere opførelsen af Peterskirken i Rom. På universitetets 'opslagstavle' – døren til slotskirken i Wittenberg – sømmede han en invitation til diskussion op, der skulle tage udgangspunkt i 95 kort formulerede teser, der påviste det misbrug, han ville bringe til ophør. Derudover stillede han spørgsmålstegn ved paven position i den katolske kirke.

Konflikten med kirken og paven tog til. Han blev 'smidt ud' af kirken og anklaget for 'højesteret', rigsdagen, hvor man forventede, at han ville tilbagekalde sine kætterske udsagn.

Martin Luther var urokkelig i sin kritik og nægtede at tilbagekalde noget som helst af det, han havde sagt og skrevet. Dermed havde han underskrevet sin egen dødsdom, og derfor skjulte han sig i en tid på en afsides liggende borg, Wartburg, nær byen Erfurt. Her oversatte han Bibelen til tysk, så den for første gang også blev tilgængelig for

mere almindelige mennesker, selv om flertallet ikke kunne læse dengang. Med sin bibeloversættelse var han med til at præge det tyske sprog på afgørende vis.

Danske teologer og konger blev tidligt opmærksom på udviklingen i Tyskland. Flere danske præster tog til universitetet i Wittenberg og tilsluttede sig de reformatoriske tanker, som de tog med hjem til Danmark. I 1536 blev alle danske biskopper fængslet, og reformationen blev officielt gennemført i Danmark.

Reformationen berørte ikke kun det kirkelige liv, men i høj grad også det øvrige offentlige liv og samfundsorden. Det enkelte menneske blev sat fri og kunne nu direkte henvende sig til Gud uden at bede en mellemmand som præsten om hjælp. Kirkens magt over den enkelte blev stærkt kraftigt.

Der er god grund til at markere 500-året for denne skelsættende begivenhed. På mangfoldig vis vil sognene i Tryggevejle Provsti markere dette jubilæum gennem en række spændende arrangementer, koncerter, gudstjenester m.m. Her bliver der rig mulighed for at stifte bekendtskab med det historiske forløb og mærke det aftryk, det også har sat i nutiden.

Provst Erhard

INDHOLD

Reformations jubilæum 2017	2	Koncert og teater	12
Luther – fra reformation til velfærdsstat	3	Foredrag	15
Gudstjenester	4	Udflugt og studieture	16
Spisning	6	Hvorfor reformationsjubilæum	18
Film	7	Praktisk info	19
Højskole og studiekreds	8	Kirkeminister	20
Kalender	10		

LUTHER

– fra reformation til velfærdsstat

Folkeskolerne i henholdsvis Faxe og Stevns kommuner er i oktober 2017 blevet tilbudt en emneuge om Luther og reformationen, som er udarbejdet af Folkekirkens skoletjeneste.

Her vil alle klassetrin have mulighed for at arbejde med, hvad reformationen har haft af betydning.

1.-2. klasse: Luther i kirkerummet.

3.-4. klasse: Reformationen set gennem Bjørn Nørgaards reformationsgobelin.

5.-6. klasse: Re: formation - teser, tro og tvivl.

7.-9. klasse: Gud, Luther og velfærdsstat.

Her vil børnene have mulighed for at arbejde med reformationen og dens betydning fra kreative, kunstnerisk, historisk og samtidspolitisk vinkel. Via workshops, dogmeteater og rollespil.

Gobelinskitsen er fremstillet af Bjørn Nørgaard og benyttes med tilladelse fra KØS - Museum for kunst i det offentlige rum. www.koes.dk

Gudstjenester

Brasiliansk MUSIKGUDSTJENESTE

Haslev Kirke kickstarter reformationsåret med et brag af en musikgudstjeneste i januar, hvor fire brasilianske lutherske kirkemusikere medvirker sammen med kirkens ungdomskor. Musikgudstjenesten er støttet af Roskilde Stift.

Søndag den 15. januar kl. 10.30, Haslev Kirke

Historisk Gudstjeneste – middelalder

Bråby Kirke med sit særprægede indre vil denne aften danne ramme om historiens vingesus, når der holdes en historisk gudstjeneste, næsten som den kunne have foregået på Luthers tid.

Gudstjenesten indledes med fælles skriftemål og syndsforladelse – derefter fortsættes med læsning på latin, lys og lovsang, røgelse og recitation og middelalderlige salmetoner. William Salicath (tidligere Haslev) forestår gudstjenesten.

Efter gudstjenesten bydes der på en kop nutidig kirkekaffe i våbenhuset.

Torsdag den 2. marts kl. 19.00, Bråby Kirke

PLANT HÅB

FÆLLESGUDSTJENESTE OG TRÆPLANTNING I ANLEDNING AF LUTHER-ÅRET

En anekdote fortæller, at Martin Luther engang blev spurgt: "Hvad ville du gøre, hvis du fik at vide, at verden gik under i morgen?" Han svarede: "Så ville jeg plante et æbletræ i dag."

Vi begynder med en gudstjeneste i Karise Kirke, hvor Biskop Peter Fischer Møller vil prædike.

Efter gudstjenesten vil Stevns Borgmester Mogens Haugaard, Faxes Borgmester Knud Erik Hansen og Biskop Peter Fischer Møller hjælpe med at plante et æbletræ. Et æbletræ til minde om håbet og til minde om 500-året for reformationens begyndelse. Herefter vil vi nyde et lille glas.

Søndag den 2. april kl. 14.00, Karise Kirke

PINSEGUDSTJENESTE i reformationens tegn

Traditionen tro holder kirkerne i Tryggevælde Provsti en stor friluftsgudstjeneste 2. Pinsedag.

Pinsen bliver fejret for fuld udblæsning, når omkring 1000 mennesker fra kirkerne i Faxe og Stevns kommuner traditionen tro holder fællesgudstjeneste i Boesdal Kalkbrud.

Mandag den 5. juni kl. 11.00, Boesdal Kalkbrud

SWAHILI MESSE – en tanzaniansk luthersk messe

Fire sjællandske kor går sammen om at opføre tanzanianske Jenitha Abela Kamelis swahilimesse. Jenitha er selv i Danmark for at dirigere. På slagtøj medvirker Amos Rugalema Kahesi. Endvidere medvirker fire sukumadansere.

Messen er støttet af Roskilde Stift.

Lørdag den 19. august kl. 15.00, Faxe Kirke

Torsdag den 17. august kl. 19.30, Haslev Kirke

HISTORISK GUDSTJENESTE a la år 1900

Gudstjenesten er den sidste af i alt fem gudstjenester med "tids-vinduer" fra fem århundreder, der holdes i henholdsvis Roskilde Domkirke, Vordingborg Kirke, Sankt Nikolaj Kirke i Holbæk og Vor Frelser Kirke i København. Alle kirkens præster og Midtsjællands Kammerkor medvirker.

Forud for gudstjenesten giver gudstjenestehistoriker og organist Peter Weincke en introduktion til den historiske gudstjeneste kl. 9.30. Derefter pause med kaffe og rundstykker efterfulgt af gudstjenesten.

Lørdag den 7. oktober kl. 11.00, Haslev Kirke

FEST gudstjeneste

DEN 31. OKTOBER 2017 ER JUBILÆUMSDAGEN FOR MARTIN LUTHER

Dagen fejres i hele Danmark, og i Faxe og Stevns kommuner bliver det med to fælles jubilæumsgudstjenester i Faxe og St. Heddinge Kirker med efterfølgende reception i Faxe Kirkes sognehus, Præstøvej 1 og St. Heddinge Kirke, Kirketorvet 9.

Gudstjenesterne begynder kl. 19, og prædikant i Faxe Kirke er provst for Tryggevælde Provsti Erhard Schulte Westenberg, og i St. Heddinge Kirke er det sognepræst Ingrid Salinas. *Alle er velkomne, og det er gratis at deltage.*

Den 31. oktober kl 19.00, Faxe og St. Heddinge Kirker

SPISNING

LUTHERMIDDAG på Slotskroen

Onsdag den 20. september kl. 18.00 holder vi Luther-middag på Vallø Slotskro. Det bliver en aften med mad fra Luthers tid og med oplæsning af Luthers bordtaler. En aften med lækker mad i skønne omgivelser. Prisen for middagen vil fremgå af dagspressen og kirkebladene.

Tilmelding til Strøbys Kirkekontor på telefon 56 57 71 14 eller e-mail til lkrj@km.dk.

FREDAGSBØN og fredagsbajer

ØLSMAGNING

Luther elskede god mad og god øl. I anledning af 500-året for reformationen er der blevet brygget 3 øl.

I samarbejde med Anette Majbritt Hansen fra Butik Life, Køge, holder vi ølsmagning på Præstegården, som krydres lidt med indlæg fra Luthers skåltaler.

Det koster kr. 50,- at deltage. I prisen er inkluderet 3 glas øl (en af hver slags), lidt snacks og godt selskab.

Tilmelding er ikke nødvendig.

**Fredag den 17. november kl. 19.30,
Kongsted Præstegård**

GODBIDDER i Aslev Kirke

Søndag den 26. november vil der efter gudstjenesten kl. 10.30 være smagsprøver på, hvilke retter Luthers hustru, Katharina von Bora, kunne have serveret i det lutherske hjem.

Derudover skal vi også høre om de emner, som Luther tog op i de bordtaler, han yndede at holde, når der var gæster i hans hjem. Det er gratis at deltage.

LIVET, DØDEN OG KÆRLIGHEDEN

– samtaler ved et fælles måltid, der lyser op og giver livsmød

- Tro er for alle
- Tro kan helbrede krop og sind
- Tro hæver din livskvalitet og gør at du lever længere

Kom til et godt måltid, hvor vi gør det trygt og let at tale sammen om tro.

Udover måltidet befordres samtalen af musik og korte oplæg, og vi slutter i kirken med en kort nadvergudstjeneste i kirken.

Torsdage den 26. januar, 16. marts og 18. maj. kl. 17.30-20.00, Terslev Kirke

FILM

”LUTHER” – FILMFOREVISNING

Luthers liv (1483-1546) blev dramatisk for både ham selv og menneskene omkring ham og skelsættende for hele den kristne verden. Som ung jurastuderende lovede Martin Luther sig selv til klosterlivet, hvor han gav sig til at studere teologi og opnåede at blive professor. Efter år i klosteret endte han – til en vis grad mod sin egen vilje – med at bryde ud af det igen, og da først han havde lagt det bag sig, giftede han sig med en bortløben nonne, Katarina von Bora, som han fik et lykkeligt ægteskab og seks børn med.

Filmen fortæller Martin Luthers historie, fra han går i kloster, til reformationen er en kendsgerning. Meget af reformationens historie når man naturligvis ikke at få med på et par timer, men filmforevisningen indledes med et kort oprids af de vigtigste omstændigheder ved sognepræst Solveig Ståhl-Nielsen.

Onsdag den 8. februar kl. 19.00, Sognegården i Teestrup

I løbet af 1. kvartal 2017 – dato er endnu ikke fastlagt, Lille Heddinge Sognehus

Bogen kan købes og bestilles hos Boghuset i Faxe, Torvegade 10 med 10% rabat.

STUDIEKREDS i Faxe området

Fælleslæsning af Niels Henrik Arendts bog: Frihed – Martin Luther i kortform.

Selv mennesker, der ikke står i nogen relation til kirken, kan i en vis forstand hævdes at være gennem-lutherske. Men på hvilken måde befinder vi os i arven fra Luther, og hvilke spørgsmål stiller hans tanker os over for i dag? Med afsæt i fem temaer lægger ”Frihed - Martin Luther i kortform” op til en refleksion over Luthers betydning – i sin samtid og i dag.

Fælleslæsningen foregår på skift i 5 sogne, og alle er velkomne til at deltage. Det er gratis at være med.

Hver gang begynder med et kort oplæg om aftenens kapitel ved en af præsterne. Derefter er der fri samtale om aftenens tema. Der vil være kaffe, te og lidt til den søde tand undervejs.

Vi begynder kl. 19.30 og slutter kl. 21.00.

Onsdag d. 18. januar, Hylleholt sognehus
Oplæg v. Frede Tram, Befrielse.

Onsdag d. 1. februar, Sognegården
Oplæg v. Lisbeth Mannerup Nielsen, Den store forudsætning.

Onsdag d. 1. marts, Spjellerup præstegård
Oplæg v. Torben Petersen, Ordet og sværdet.

Onsdag d. 15. marts, Kongsted
Oplæg v. Jeanette Capion, Hverdagen.

Onsdag d. 29. marts, Ulse
Oplæg v. Anne Rydahl Nielsen, Forandring kommer udefra.

HØJSKOLE og studiekreds

FÆLLESLÆSNING i Hylleholt i efteråret 2017

Her læses Godbidder, citater fra Martin Luthers frimodige tale omkring middagsbordet af Jakob Ørsted.

Alle er velkomne og talerne læses højt omkring bordet.

Datoerne er: **22. august / 24. oktober / 7. november 2017.**

Det er gratis at deltage og alle gangene er det fra kl. 19.30 – 21.00

Yderligere omtale vil være at finde i Faxe, Roholte og Hylleholt sognes Kirkehilsen.

HENNING NØRHØJ: Luther – rebel og reformator

**Tirsdag d. 5 september 2017
kl. 19.00 – 21.00, Hylleholt sognehus**

Luther udfordrede kejseren, kirken og paven. Han vendte sig kraftigt mod kirkens misbrug og magt. Luthers reformation begyndte, da han opslag sine 95 teser mod afladshandlen på kirkedøren i Wittenberg. Men hvem var Luther i grunden?

Foredraget ledsages af billeder.

Det er gratis at deltage, og der bliver serveret kaffe, te og lidt til den søde tand undervejs.

LUTHER på Nordstevns

Hårlev, Varpelev, Enderslev, Vråby, Himlingøje, Strøby, Valløby og St. Tårnby Kirker.

Tirsdag den 24. januar kl. 19.00: Sangaften i Enderslev Kirke. Sognepræst Camilla Dideriksen og organist Peter Brun fortæller om Luthers salmer og musikken på Luthers tid.

Tirsdag den 28. februar 19.00: Sognepræst Janne Melcher giver rundvisning i Valløby Kirke med fokus på katolicismen og protestantismen. Kirken er ombygget og renoveret midt i brydningstiden og har mange spor efter det.

Tirsdag den 16. maj kl. 19.00: Præst, journalist og debattør Sørine Gottfredsen besøger Enderslev Kirke og fortæller om Luther.

Onsdag 20. september kl. 18.00: Luthermiddag på Vallø Slotskro med mad fra Luthers tid og oplæsning af Luthers bordtaler. Prisen for middagen vil fremgå af dagspressen og kirkebladene.

Tilmelding til Strøbys Kirkekontor på telefon 56 57 71 14 eller e-mail til lkjr@km.dk.

STUDIEKREDS i Lille Heddinge

Sognepræst Eigil Andreasen leder Studiekreds med emnet Luther.

Jacob Ørsted: Godbidder – Citater fra Martin Luthers frimodige tale omkring middagsbordet, Eksistensen 2016

7. februar, 21. februar, 7. marts, 21. marts og 4. april

Onsdag aftener kl. 19.30 til kl. 22.00, Lille Heddinge Sognehus
Alle er velkomne!

SAMTALE SALONER i Hylleholt

Pia Friis Laneth: Reformationen – Luthers Käthe og andre kvindfolk.

**Tirsdag d. 21. februar 2017
kl. 19.00 – 21.00, Hylleholt sognehus**

»Gud har givet kvinden brede hofter og en stor bag, for at hun skal sidde stille og passe sit hjem,« skriver Martin Luther. Katharina von Bora fik ham på andre tanker. Ægteskabet mellem den forhen-værende munk og nonne var en moralsk katastrofe i samtidens øjne.

Det er gratis at deltage, og der bliver serveret kaffe, te og lidt til den søde tand undervejs.

JANUAR

5. januar	kl. 19.00	Foredrag: Luthers liv og virkningshistorie v. Aksel Bording: Stevns Valgmenighed
14. januar	kl. 9.30	Kirkehøjskole: Luthers to-regimentslære v. Professor Peter Lodberg Haslev Kirkehus
15. januar	kl. 10.30	Gudstjeneste: Musikgudstjeneste med brasilianske lutherske kirke musikere Haslev Kirke
18. januar	kl. 19.30	Læsekreds i Faxe området: Frihed kapitel 1 Hylleholt Sognehus
24. januar	kl. 14.00	Foredrag: Luther og danskhed v. Søren Krarup Kongsted Præstegård
24. januar	kl. 19.00	Foredrag / fællessang: Luthers salmer v. Camilla Diderichsen og Peter Bruun Endeslev kirke
26. januar	kl. 17.30	Fællesspisning: Bordsamtaler om Livet, døden og kærligheden Terslev Sognehus

FEBRUAR

1. februar	kl. 19.00	Koncert Martin - Mennesket og musikken Magleby kirke
1. februar	kl. 19.30	Læsekreds i Faxe området: Frihed kapitel 2 Karise Sognehus
5. februar	kl. 14.00	Foredrag: Luthers liv og virkningshistorie v. Aksel Bording: Stevns Valgmenighed
7. februar	kl. 19.30	Læsekreds: Godbidder Lille Heddinge sognehus
8. februar	kl. 19.00	Film: Luther Teestrup Sognegård
11. februar	kl. 9.30	Kirkehøjskole: 500 år med Martin Luther v. Professor Niels Henrik Gregersen Haslev Kirkehus
14. februar	kl. 19.30	Foredrag: Præsten, frisøren og det firfoldige smykke – indføring i Luthers meditationspraksis – House of Hair i Faxe
19. februar	kl. 19.00	Koncert: Vi synger reformationen ind med Mads Sørensen og Carl Jørgen Nielsen Hårlev kirke
21. februar	kl. 19.00	Samtalesalon m Pia Friis Laneth om Luthers Käthe og andre kvindfolk Hylleholt Sognehus
21. februar	kl. 19.30	Læsekreds: Godbidder Lille Heddinge sognehus
28. februar	kl. 19.00	Rundvisning i Valløby kirke ved Janne Melcher Valløby kirke

MARTS

1. marts	kl. 19.30	Læsekreds i Faxe området: Frihed kapitel 3 Spjellerup præstegård
2. marts	kl. 19.00	Gudstjeneste: Historisk gudstjeneste fra middelalderen Bråby Kirke
7. marts	kl. 19.30	Læsekreds: Godbidder Lille Heddinge Sognehus
15. marts	kl. 19.30	Læsekreds i Faxe området: Frihed kapitel 4 Kongsted Præstegård
16. marts	kl. 17.30	Fællesspisning: Bordsamtaler om Livet, døden og kærligheden Terslev Sognehus
18. marts	kl. 9.30	Kirkehøjskole: Kunsten i reformationen v. Lektor Birgitte Thyssen Haslev Kirkehus
21. marts	kl. 19.30	Koncert: Vi synger reformationen ind med Mads Sørensen og Carl Jørgen Nielsen Roholte Kirke
21. marts	kl. 19.30	Læsekreds: Godbidder Lille Heddinge Sognehus
29. marts	kl. 19.30	Læsekreds i Faxe området: Frihed kapitel 5 Ulse Præstegård

APRIL

1. april	kl. 15.00	Koncert: Martin – Mennesket og musikken Faxe Kirke
2. april	kl. 14.00	Fællesgudstjeneste: Plant håb m. Biskop Peter Fischer Møller og Borgmester Mogens Haugaard Nielsen, Stevns og Borgmester Knud Erik Hansen, Faxe Karise Kirke
4. april	kl. 19.30	Læsekreds: Godbidder Lille Heddinge Sognehus
7. april	kl. 19.00	Skuespil: Katharina Luther – munkens brud. Faxe kirke
18.-22. april		Studietur: Rejse til Lutherland, Tyskland v. Eigil Andreasen. Afgang Lille Heddinge Sognehus
22. april	kl. 9.30	Kirkehøjskole: Luther og hvad der siden hændte v. Professor Viggo Mortensen Haslev Kirkehus
23. april	kl. 10.00	Udflugt til Skibby kirke og Selsø slot . Karise og Alslev kirker

LUTHERÅRET KALENDER 2017

MAJ

2. maj	kl. 19.00	Skuespil: Luthers Käthe Hylleholt Sognehus
3. maj	kl. 19.30	Skuespil: Luthers Käthe Lille Heddinge Sognehus
16. maj	kl. 19.00	Foredrag: Sørine Gotfredsen om Luther Endeslev kirke
17. maj	kl. 19.00	Skuespil: Katharina Luther – Munkens brud Førsløv kirke
18. maj	kl. 17.30	Fællesspisning: Bordsamtaler om Livet, døden og kærligheden Terslev Sognehus

JUNI

5. juni	kl. 11.00	Fællesgudstjeneste i Boesdal Kalkbrud 2. pinsedag
15. juni	kl. 19.30	Fællessang: Sommersang Kongsted Kirke
22. juni	kl. 19.30	Koncert: Musica Ficta Haslev Kirke

AUGUST

7. august	kl. 11.00 kl. 9.30	Gudstjeneste: Historisk gudstjeneste a la år 1900 Haslev Kirke Introduktion til den Historiske gudstjeneste ved Peter Weincke
17. august	kl. 19.30	Gudstjeneste: Swahilimesse Haslev Kirke
19. august	kl. 15.00	Gudstjeneste: Swahilimesse Faxe Kirke
22. august	kl. 19.30	Fælleslæsning: Godbidder Hylleholt Sognehus

SEPTEMBER

5. september	kl. 19.00	Samtalesalon med Henning Nørhøj: Luther – rebel og reformator Hylleholt Sognehus
5. september	kl. 19.00	Kirkemusikteater: Martins oprør Endeslev kirke
7. september	kl. 19.30	Foredrag: Luther og ligestilling v. Christina Wandel Kongsted Præstegård
20. september	kl. 18.00	Fællesspisning: Middag på Vallø Slotskro med Luthers bordtaler Vallø Slotskro
26. september	kl. 19.00	Teater: Skibbykroniken m. Teatertasken Karise Kirke

OKTOBER

3. oktober	kl. 19.00	Foredrag: Syg og fattig på reformationens tid
24. oktober	kl. 19.30	Fælleslæsning: Godbidder Hylleholt Sognehus
26. oktober	kl. 19.30	Kirkemusikteater: Martins oprør / Spil dansk Kongsted Kirke
29. oktober	kl. 10.30	Fællesspisning: Festgudstjeneste med efterfølgende frokost Haslev Kirke
30. oktober	kl. 19.30	Koncert: Reformationskoncert Haslev Kirke
31. oktober	kl. 19.00	Fælles Festgudstjeneste i Faxe Kirke og St. Heddinge Kirke

NOVEMBER

6. november	kl. 19.00	Kirkemusikteater: Martins oprør Hylleholt Kirke
7. november	kl. 19.30	Fælleslæsning: Godbidder Hylleholt Sognehus
17. november	kl. 19.30	Ølsmagning: Fredagsbøn og fredagsbajer Kongsted Præstegård
26. november	kl. 10.30	Fællesspisning: Luthers bordtaler og godbidder Alslev Kirke

DECEMBER

11. december	kl. 19.00	Koncert: Luthers jul Hylleholt Kirke
--------------	-----------	--------------------------------------

KONCERTER

og teaterforestillinger

SANGAFTEN

i Enderslev Kirke

Sognepræst Camilla Dideriksen og organist Peter Brun fortæller denne aften om Luthers salmer og musikken på Luthers tid.

Tirsdag den 24. januar kl. 19.00,
Enderslev Kirke

Martin – mennesket og musikken

– fortælling, musikalsk optræden og billeder

Martin Luther sagde: "Næst efter Gud er musikken det, som mest fortjener at fejres".

Ved denne koncert får vi historien om Martin Luthers liv og hans kamp for at reformere kirken og finde glædens Gud. Historien fortælles i ord, billeder og levende musik. Musikerne spiller salmer af Luther, musik fra Luthers samtid og – for at understrege stemninger i historien – kendte stykker fra en senere tids klassiske repertoire.

Medvirkende er teolog, fløjtenist og højskoleforstander Søren Voigt Juhl samt organist og cembalist Viola Chieki.

Onsdag den 1. februar kl 19.00, Magleby Kirke

Lørdag den 1. april kl. 15.00, Faxe Kirke

Martins oprør

Kirkemusikteater for konfirmander og familier

Musikteateret Saum har skabt forestillingen "Martins Oprør", som har urpremiere i Enderslev Kirke. Forestillingen skal siden spilles i flere kirker på Stevns og i resten af landet.

Tirsdag den 5. september kl. 19.00, Enderslev Kirke

Torsdag den 26. oktober kl. 19.30, Kongsted Kirke

Mandag den 6. november kl. 19.00, Hylleholt Kirke

Vi synger reformationen ind

med Mads Sørensen og Carl Jørgen Nielsen

- Luther-salmer
- Luther-relateret musik på trompet og orgel
- Luthers liv
- Luthers smukke naturbilleder på storskærm
- Luther-lagkage i pausen

Torsdag den 19. februar kl. 19.00, Hårlev

Tirsdag den 21. marts kl. 19.30, Roholte Kirke

KATHARINA LUTHER - MUNKENS BRUD

Reformationens historie fortalt gennem teater og musik. I forestillingen møder vi Luthers kone, Katharina, netop som Luther er død, og hun kommer ind i slotskirken i Wittenberg. Luther har via testamente sikret, at deres børn kan blive sammen med deres mor – men lovgivningen vil ikke anerkende, at en enke beholder sine børn.

Forestillingen bliver hendes forsvarstale over for publikum, hvor hun fortæller sin spændende og smertefulde livshistorie.

Forestillingen sættes i musik med sære, kendte og finurlige instrumenter tilsat reformerende guitarpedaler og loopmaskine. Musikken giver et autentisk tidsbillede, bygger bro og udvikles til et nutidigt lyd billede.

www.maalefortaelleteater.dk

Onsdag den 17. maj kl. 19.00, Førslev kirke

Fredag den 7. april kl. 19.00, Faxe Kirke

Luthers Kätthe

ET SPIL OM REFORMATIONEN
– OM MARTIN LUTHER OG HANS
HUSTRU KATHARINA VON BORA

Opføres i anledning af jubilæumsåret 2017.

Med støtte fra "Folkekirkens fællesfond" opføres der i Reformationsåret 2017 en kvinde-monolog, hvor Katharina von Bora på dramatisk vis fortæller om sit liv. Om sit opbrud fra et nonnekloster til ægteskabet med Luther, om Reformationen og om livet i Wittenberg, hvor Martin Luther boede det meste af sit liv.

Dramatiker Simone Isabel Nørgaard, skriver manuskriptet. Mogens Pedersen står for Katharina-monologens instruktion. Skuespiller Merete Arnstrøm, cand. teol. og tidligere sognepræst, lægger sind og krop til Katharina von Bora. Professor dr.theol. Theodor Jørgensen er teologisk og historisk konsulent sammen med universitetslektor og rektor for Teologiske Pædagogisk center, Eberhardt Harbsmeier.

2. maj kl. 19.00, Hylleholt sognehus

3. maj kl. 19.30, Lille Heddinge sognehus

Sommersang

Vi mødes i Kongsted Kirke til en hyggelig aften fuld af sang. I anledning af 500-året for reformationen vil vi primært have fokus på Luthers sangskat.

Menighedsrådet vil som altid gerne byde på et lille glas.

Torsdag den 15. juni 2017 kl. 19.00,
Kongsted Kirke

KORKONCERT

Det professionelle kor MUSICA FICTA opfører deres program: Reformationen og dens musikalske revolution – med musik fra fem århundreder. Koncerten er en del af Kirke-musikkens Dag 2017.

Torsdag den 22. juni kl. 19.30, Haslev Kirke

Skibbykrøniken

- en fortælling om mod, integritet og kampe, man ikke kan vinde.

I 1534 afbrød reformationsmodstanderen Poul Helgesen sin Skibbykrønike midt i sætningen "Medens dette gik for sig...". Denne uafsluttede sætning er skrevet midt under Grevens fejde, brat og uafsluttet. Det er sådan, den er fundet i år 1650, muret inde i væggen i Skibby Kirke. Ingen ved, hvordan den er havnet der eller hvorfor.

Skibbykrøniken er en vandreforestilling, der integrerer tiden omkring reformationen med nutiden. Nina Frandsen er en varm fortæller for reformationen og alt det gode, reformationen har haft indflydelse på, i Danmark og i Europa. Hun taler begejstret om Luther som fritænkter, nytænkter og gennemtænkter! Hvordan ville det dog være endt, hvis ikke han havde råbt vagt i gevær? Midt i rundvisningen dukker Poul Helgesen op. Hvad er det, han vil? Vil han have fat i sit skrift, Skibbykrøniken, eller vil han fortælle Nina Frandsen og os andre, hvorfor han indædt prøvede at bekæmpe reformationens indtog i Danmark?

Tirsdag d. 26. september kl. 19.00, Karise kirke

REFORMATIONS-KONCERT

Seks barokmusikere opfører sammen med Betty Arendt Bachs store sopranskantate 'Jauchzet Gott in allen Ländern'. Der vil endvidere være orgelmusik af Buxtehude, instrumentalmusik af Telemann og fællessang.

Mandag den 30. oktober kl. 19.30, Haslev Kirke

Luther jul

Organist Martinus Petreus

Til daglig er Martin Petersen organist ved Sankt Jakobs Kirke i København, men lægger vejen forbi Hylleholt Kirke for at spille julekoncert med Luthers skønne julesalmer.

Helt i Luthers ånd skal vi naturligvis selv synge med på nogle af Luthers julesalmer.

Det er gratis at deltage, alle er velkomne, og der samles ind til sognets julehjælp.

Mandag den 11. december kl. 19.00, Hylleholt Kirke

FOREDRAG

Luthers liv og virkning

Stevns Valgmenighed holder 2 møder i anledning af Lutheråret, hvor valgmenighedens præst Aksel Bording fortæller om Luthers liv og virkningshistorie.

Torsdag den 5. januar 2017 kl. 19.00
Søndag den 5. februar 2017 kl. 14.00

Begge gange indledes med gudstjeneste i valgmenighedskirken, Vandringsvej 22, 4660 store Heddinge. Herefter kører vi til præstegården, Thorsvænge 30, 4673 Rødvig

Luther og Danskhed

Søren Karup kommer til Kongsted Præstegård og fortæller om, hvordan reformationen har haft indflydelse på det Danmark, vi kender i dag.

Tirsdag den 24. januar 2017 kl. 14.00-16.00, Kongsted Præstegård

Præsten, frisøren – og det firfoldige smykke

En dag Luther var hos sin frisør, Peter barber, for at blive klippet, spurgte frisøren Luther, hvordan man bad. Luther gik hjem og skrev en udførlig manual til Peter barber om, hvordan han ikke alene bad men også, hvordan han mediterede.

Den meditationsmetode har for eftertiden fået tilnavnet "Det firfoldige smykke". I anledning af 500-året for reformationen har præsten Jeanette Capion og frisøren Lisette Fjordvald slået sig sammen. Frisøren lægger salon til, og præsten vil stå for selve meditationen.

Tirsdag den 14. februar kl. 19.30, House of Hair

FOREDRAG med Sørine Gotfredsen

Den kendte præst, journalist og debattør Sørine Gotfredsen kommer til Enderslev Kirke og fortæller om Luther.

Tirsdag den 16. maj kl. 19.00, Enderslev Kirke

SYG OG FATTIG PÅ REFORMATIONENS TID

Omsorgen for syge og svage var før reformationen et anliggende for klosterordnerne. Munke og nonner havde tilegnet sig en del viden og erfaring i at behandle og gennem kost forebygge sygdomme. De mange klosterhaver rummede kraftfulde urter til medicin eller daglig kost. På flere udgravede kirkegårde ved klostrene har man fundet skeletter, der viser, at munkene foretog komplicerede operationer, selv i hjernen. Efter reformationen overgik sundhedsvæsenet til staten, og hvad det umiddelbart betød for menigmand vil vi høre om i foredraget.

Foredrag af Kåre Johansen, historisk formidler.

Tirsdag den 3. oktober kl. 19.00, Teestrup sognegård

LUTHER OG LIGESTILLING

Sognepræst Christina Wandel har skrevet en master om køn og kirke. I aftenens foredrag vil hun fortælle, hvordan og hvorfor ligestillingen først begyndte at blomstre i de lutherske lande. De danske kvinder fik stemme- og opstillingsret til de danske menighedsråd hele ti år før, de fik stemmeret til folketinget. Christina vil trække tråde op til i dag og se, om vi så egentlig har ligestilling den dag i dag.

Torsdag den 7. september kl. 19.30, Kongsted Præstegård

UDFLUGT og Studierejser

Rundvisning i Valløby Kirke

Sognepræst Janne Melcher viser denne aften rundt i Valløby Kirke med fokus på katolicismen og protestantismen. Kirken er ombygget og renoveret midt i brydningstiden omkring reformationen og har mange spor efter det.

Tirsdag den 28 februar 19.00, Valløby Kirke

UDFLUGT TIL SKIBBY KIRKE OG SELSØ SLOT

– i fodsporene på en dansk reformator

Søndag den 23. april inviterer Alslev og Karise menighedsråd og præst til en udflugt til Skibby Kirke og Selsø Slot i det smukke Hornsherred.

Vi skal på sporet af en af den danske reformationshistorier mest spændende personer, nemlig Poul Helgesen.

Turen begynder med en gudstjeneste i Karise Kirke kl. 10.00, hvorefter vi får en lille forfriskning på kirkens parkeringsplads. Derefter bliver vi i bus kørt til Skibby Kirke og Selsø Slot. Efter besøget på Selsø Slot drikker vi kaffe.

Det koster 100 kr. at deltage i udflugten, og tilmelding er nødvendig til sognepræst Lisbeth Mannerup Nielsen på e-mail lmni@km.dk eller telefon 56 78 80 08.

Rejse til „Lutherland“

18/4 til 22/4 - 2017

Om morgenen den 18. april kører bussen fra Lille Heddinge Sognehus. Vi er tilbage samme sted 22. april først på aftenen.

Vi transporteres i en moderne turistbus med aircondition og/eller varme efter behov.

Hoteller:

Best Western Stadtpalais, Wittenberg
Best Western Excelsior Hotel, Erfurt

Pris 5.995,00 ved 25 betalende – tilmelding senest 15/12-16 til Eigil Andreasen.
Telefon: 56 50 62 03 E-mail: ean@km.dk

Prisen inkluderer:

- Dansk rejseleder
- Bustransport
- Færger Danmark – Tyskland t/r
- Overnatning i delt dobbeltværelse med bad og toilet

- 4 X morgenmad og 4 X aftensmad (inkl. specialtilberedt Luther-måltid)
- Udflugter iflg. program (inkl. entreer til Schlosskirche, Lutherhaus, Panoramamuseum, Wartburg, og Augustinerklosteret)
- Bidrag til rejsegarantifonden

Prisen inkluderer ikke:

- Øvrige måltider og drikkevarer
- Øvrige entreer
- Forsikringer

Eventuelle tillæg:

- Enkeltværelse, kr. 850,00
- Sygdoms- og afbestillingsforsikring

Yderligere Informationer om detaljeret program m.v. kan fås ved henvendelse til Eigil Andreasen. Telefon: 56 50 62 03 eller pr. E-mail: ean@km.dk

Alle er velkomne!

HVORFOR reformationsjubilæum?

Hvordan kan det, der skete i og ud fra den midttyske by Wittenberg i første halvdel af 1500-årene, have betydning for os i dag?

Sådan kan man tænke midt i forberedelserne til markeringerne af, at det den 31. oktober 2017 er 500 år siden Martin Luthers 95 tesar imod afladshandlen blev slået op på Slotskirkens dør i Wittenberg.

Tidligere biskop i Viborg, Karsten Nissen, der er koordinator for den folkekirkelige fejring af reformationsjubilæet, har motiveret reformationsfejringen således:

Folkekirken er en evangelisk-luthersk kirke. Det betyder, at den kristendomsforståelse, som Martin Luther kæmpede sig frem til, præger folkekirkens forkyndelse. Luther søgte en nådig Gud og fandt ham i opdagelsen af, at frelsen ikke afhænger af menneskets fortjeneste, men af troen på Guds barmhjertighed. Den enkelte kan forholde sig direkte til Gud uden at gå igennem præsten eller helgener, og hvert døbt menneske har friheden og myndigheden til selv at tolke Bibelens ord. Derfor giver Luthers tanker os anledning til at gennemtænke, hvem vi er, og hvad det vil sige for os hver især at leve som et frit og åndeligt myndigt menneske i dag.

Luther opfattede sig selv som teolog, sjælesørger og forkynder. Men hans reformation

fik også en stor kulturel og samfundsmæssig betydning for det danske samfund, som blev evangelisk-luthersk i 1536. Det enkelte menneskes forpligtelse til at gøre sit arbejde til gavn for samfundet, og samfundets ansvar for at yde omsorg og hjælp til mennesker, som har behov herfor, præger de lande, hvor evangelisk-luthersk kristendom fik fodfæste.

Luther lagde vægt på uddannelse. Hans store og lille katekismus er religionspædagogiske mesterværker, og Luther har også haft en meget stor betydning for udviklingen af det danske skolevæsen.

Af alle disse grunde vil reformationsjubilæet op til 2017 blive fejret og markeret, både på nationalt plan og ved et væld af arrangementer, begivenheder og udgivelser rundt omkring i stifterne og sognene.

Folkekirkens fælles festgudstjeneste holdes pinsedag, den 4. juni 2017 i Haderslev Domkirke.

På selve reformationsdagen den 31. oktober 2017 markeres jubilæet verden over. Også i Faxe og St. Heddinge kirker vil der den dag være festgudstjeneste i anledningen af 500-året for den dag, Luther slog de 95 tesar op på en kirkedør og ændrede verden.

Jeg ønsker jer alle et reformations-festligt, inspirerede og eftertænksomt 2017.

Peter Fischer Møller, biskop over Roskilde stift

PRAKTISK INFO

Kære alle,
Vi har med dette blad forsøgt at åbne op for, at så mange som muligt kan deltage i Luther-året på tværs af både sognegrænser og kommunegrænse.

Kig bladet igennem og se, om der er noget, der fanger din interesse. Her er noget for høj og lav, for hjerne og hjerte, for gane og mave.

Vær opmærksom på, at nogle af arrangementerne kræver tilmelding, og at nogle koster entré. Alt dette står under det enkelte arrangement.

Bladet er delt op i emner, så du lettere kan se, hvad der er af f.eks. koncerter eller foredrag. I midten af bladet finder du en kalender, hvor alle arrangementerne er opført efter dato. Nedenfor finder du adresserne på de steder, arrangementerne finder sted.

Vi glæder os til at fejre **Luther 500 – reformationsjubilæet** i Faxe og Stevns med dig.

Med venlig hilsen
Kirkerne i Faxe og Stevns også bedre kendt som *Tryggevalde Provsti*

Alslev Kirke Alslevvej 7B, Alslev, 4653 Karise	Haslev Kirke og Kirkehus Kirkepladsen 8, 4690 Haslev	Kongsted Præstegård Møllevej 2, Kongsted 4683 Rønnede	St. Heddinge Kirke Kirketorvet 9, 4660 Store Heddinge
Boesdal Kalkbrud Boesdalvej 9, 4673 Rødvig Stevns	House of Hair Odinsvej 1, 4640 Faxe	Lille Heddinge Sognehus Rødvigvej 37, Ll. Heddinge, 4673 Rødvig Stevns	Teestrup Sognegård Teestrup Bygade 33, Teestrup, 4690 Haslev
Bråby Kirke Bråby Bygade 13B, Bråby, 4690 Haslev	Hylleholt Kirke Hovedgaden 13B, 4654 Faxe Ladeplads	Magleby Kirke Kirkevænget 2A, Magleby, 4672 Klippinge	Terslev Sognehus Terslev Bygade 31, Terslev, 4690 Haslev
Endeslev Kirke Kirkebakken 1A, Endeslev, 4652 Hårlev	Hylleholt Sognehus Hovedgaden 15, 4654 Faxe Ladeplads	Roholte Kirke Vindbyholtvej 51, Roholte, 4640 Faxe	Ulse Præstegård Ulsevej 11, Ulse, 4690 Ulse
Faxe Kirke Kirketorvet 11, 4640 Faxe	Hårlev Kirke Hårlev Kirkevej 1A 4652 Hårlev	Spjellerup Præstegård Præstestien 2, Spjellerup 4653 Karise	Valløby Kirke Valløbygade 1A, Vallø, 4600 Køge
Faxe Sognehus Præstøvej 1, 4640 Faxe	Karise Kirke og Sognehus Kildevej 1A, 4653 Karise	Stevns Valgmenighed Vandringsvej 24, Gevnø 4660 St. Heddinge	Vallø Slotskro Slotsgade 1, Vallø 4600 Køge
Førslev Kirke Førslev Kirkestræde 12, Øde Førslev, 4690 Haslev	Kongsted Kirke Dyssevej 2, Kongsted 4683 Rønnede		

Kirkeminister **BERTEL HAARDER**

– REFORMATIONEN ER EN VILD BEGIVENHED

”Fantastisk”, ”historisk”, ”uforglemmeligt”. Hvis man en fredag aften sætter sig foran skærmen og ser X Factor, skulle man tro, at vi lever i en ganske utrolig tid. Det ene kæmpetalent efter det andet formår på scenen at overbevise dommerne om, at de hver især er unikke. De har fundet ind til kernen i sig selv, de er autentiske, og allerlængst inde har de fundet noget helt særligt. Noget, som i udpræget grad får dommerne til at bruge de helt store ord. De har fundet deres X Factor.

I virkeligheden skulle man måske spare lidt på tillægsordene og bruge dem på en af de vigtigste forudsætninger for, at X Factor overhovedet kan dyrke individet i så høj grad. For ”fantastisk” er et ord, man roligt kan hægte på reformationen, hvis 500-års jubilæum nu planlægges ikke bare i Trykgevælde Provsti men i hele landet. Reformationen er en vigtig forudsætning for den måde, ikke bare Danmark men Nordvesteuropa i dag ser ud på.

Luther satte mennesket frit – fri for den katolske tro på, at gerningsretfærdighed med pavekirkens mellemkomst kunne skaffe mennesket fortjeneste over for Gud. Fri for troen på, at Bibelen skal udlægges af præster og biskopper for at kunne forstås af menigmand. Og videre: At kirken ikke er ene om at have patent på Sandheden med stort S, men at den er noget, ethvert menneske må arbejde med at finde.

Denne revolutionære tankegang fik stor betydning. Først og fremmest autoriteten. Her i landet er vi kendt for en uformel omgangsform, og der er ikke langt fra høj til lav. Vi anser hinanden for absolut ligeværdige. P. A. Heibergs ”Selskabssang den 25. september 1790” er bedre kendt som ”Orden er hænger man på idioter”, og selv om den i 1790 vakte furore og blev set som majestætsfornærmelse, rummer udtrykket en pointe om forholdet til opstiltethed og medfødt autoritet i Danmark: Ingen af delene har gode kår. Det begyndte med, at Luther satte os alle absolut lige over for Gud.

At vi stadig har menighedsrådsvalg, hvor ethvert folkekirkemedlem kan få indflydelse på kirkens lokale virke, har også rod i Luthers frisættelse.

Meget er kommet til i form af politisk lovgivning om valget og særlige regler for, hvor mange medlemmer et råd skal have, men det begyndte med Luther: Alle døbte er lige meget præster, og derfor kan de alle være med til at lede kirken uden andre forudsætninger end, at de er døbt.

Vi har også en meget klar skelnen mellem politik og religion. Luthers to-regimentelære er blevet et slagord: ”Giv Gud, hvad Guds er, og kejseren, hvad kejserens er”.

I forhold til resten af verden er vores kraftige adskillelse af religion og politik et særtilfælde.

Der kunne gives mange flere eksempler. Men disse er blot for at ønske jer en god jubilæumsfejring af den reformation, der virkelig var både fantastisk, historisk, uforglemmelig og på mange måder vild!

